

This Question Paper consists of 20 questions [Section-A (16) + Section-B (2 + 2)] and 8 printed pages + 2 Outline Maps.

આ પ્રશ્નપત્રમાં 20 પ્રશ્નો [વિભાગ-A (16) + વિભાગ-B (2+2)] અને 8 મુદ્રિત પાનાં + 2 રેખા માનચિત્ર છે.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

અનુક્રમાંક

Code No. 65/SS/A/GU
કોડ સં.

SET / સેટ

A

HISTORY ઈતિહાસ (315-GU)

Day and Date of Examination _____
(પરીક્ષાનો દિવસ અને તારીખ)

Signature of Invigilators 1. _____
(નિરીક્ષકોના હસ્તાક્ષર)

2. _____

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 4 Write your Question Paper Code No. 65/SS/A/GU-A on the Answer-Book.

સામાન્ય સૂચના :

- 1 પરીક્ષાર્થી પ્રશ્નપત્રના પ્રથમ પાના પર પોતાનો અનુક્રમાંક અવશ્ય લખે.
- 2 કૃપયા તપાસી લેવું કે પ્રશ્નપત્રના કુલ પાનાં અને પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પ્રશ્નોની સંખ્યા, પ્રથમ પાનામાં ઉપર જણાવેલી સંખ્યાથી સમાન હોય. તે પણ ચકાસી લેવું કે પ્રશ્નો ક્રમમાં છે.
- 3 ઉત્તર પુસ્તિકામાં કોઈ પણ ચિહ્નો બનાવવા અથવા નિર્દિષ્ટ સ્થાનો સિવાય અન્ય કોઈ સ્થાન પર અનુક્રમાંક લખતા પરીક્ષાર્થીને અયોગ્ય જાહેર કરવામાં આવશે.
- 4 ઉત્તર પુસ્તિકા પર પ્રશ્નપત્રની કોડ સંખ્યા 65/SS/A/GU-A લખવી.

65/SS/A/GU-315-G-A]

1

[Contd...

HISTORY

ઈતિહાસ

(315-GU)

Time : 3 Hours]
સમય : 3 કલાક]

[Maximum Marks : 100
[અધિકતમ ગુણ : 100

- Note :**
- This Question Paper consists of **two** Sections, viz., 'A' and 'B'.
 - All** questions from Section 'A' are to be attempted.
 - Section 'B' has two options. Candidates are required to attempt questions from **one** option only.
 - Answer Question Nos. **1** to **4** in not more than **20** words each, Question Nos. **5** to **11** and **17** in not more than **80** words each and Question Nos. **12** to **15** and **18** in not more than **200** words each.
- નોંધ :**
- આ પ્રશ્નપત્રમાં બે વિભાગ જેમ કે 'A' અને 'B' છે.
 - વિભાગ 'A'ના બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે.
 - વિભાગ 'B'માં બે વિકલ્પો છે. પરીક્ષાર્થીએ માત્ર એક વિકલ્પમાંથી પ્રશ્નોના જવાબ આપવાના છે.
 - પ્રશ્ન સંખ્યા 1થી 4 સુધીના પ્રત્યેકના જવાબ કેવળ 20 શબ્દોમાં, પ્રશ્ન સંખ્યા 5થી 11 સુધી અને 17ના જવાબ કેવળ 80 શબ્દોમાં અને પ્રશ્ન સંખ્યા 12થી 15 સુધી અને 18ના જવાબ કેવળ 200 શબ્દોમાં આપવાના છે.

SECTION – A

વિભાગ – A

- 1 What is the study of coins known as ? What were the earliest coins found in India called? 1+1
સિક્કાના અભ્યાસને શું કહેવામાં આવે છે ? ભારતમાં સૌથી પહેલાં મળેલ સિક્કાને શું કહેવામાં આવતું હતું ?
- 2 What did the term 'Rajan' mean in the early Rig Vedic society? What were his duties? Explain. 1+1
પ્રારંભિક ઋગ્વેદિક સમાજમાં 'રાજન' શબ્દનો અર્થ શું હતો ? તેમની શી ફરજો હતી ? સમજાવો.
- 3 What does 'Khet Batai' and 'Lang Batai' mean? 2
'ખેત બટાઈ' અને 'લાંગ બટાઈ'નો શો અર્થ છે ?

4 How did the 'Super Powers' express interest in the anti-colonial struggles after 1945? Analyze. 2

‘સુપરપાવર્સે’ 1945ના વસાહતી વિરોધી સંઘર્ષમાં કેવી રીતે રસ દર્શાવ્યો હતો ? વિશ્લેષણ કરો.

5 What was Ashoka's policy of 'dhamma'? Why did he adopt this policy? 4
અશોકની ‘ધમ્મ’ નીતિ શું હતી ? તેણે આ નીતિ શા માટે અપનાવી હતી ?

OR / અથવા

What were the main features of the 'Megalithic Cultures found in Southern India?

દક્ષિણ ભારતમાં જોવા મળતી ‘મેગાલિથિક સંસ્કૃતિઓ’નાં મુખ્ય લક્ષણો શું હતાં ?

6 What are the different views of the scholars regarding Sultan Mohammed-Bin-Tuglaq's transfer of his capital from Delhi to Deogir? Discuss. 4

સુલતાન મોહમ્મદ-બિન-તુગલકના દિલ્લીથી ડોગ્રી રાજધાનીના સ્થાનાંતરણ અંગે વિદ્વાનોના અલગ-અલગ મંતવ્યો શું હતાં ?

OR / અથવા

Explain the main features of regionalism that developed in India after the decline of the Delhi Sultanate.

દિલ્લી સલ્તનતના પતન બાદ ભારતમાં વિકસિત પ્રાદેશિકતાનાં મુખ્ય લક્ષણો સમજાવો.

7 Examine the impact of the third Anglo-Carnatic war. 4
ત્રીજા એંગ્લો-કાર્નેટિક યુદ્ધની અસરોનું પરીક્ષણ કરો.

OR / અથવા

Analyze the consequences of the policy of 'Free Trade' introduced by the British in India?

ભારતમાં અંગ્રેજોની ‘ફ્રી ટ્રેડ’ની નીતિનાં પરિણામોનું વિશ્લેષણ કરો.

8 How did leaders like Dadabhai Naoroji and R.C. Dutt promote feelings of economic nationalism? Explain. 4

દાદાભાઈ નવરોજી અને આર.સી. દત્ત જેવા નેતાઓ આર્થિક રાષ્ટ્રવાદની તરફેણમાં કેવી રીતે હતા ? સમજાવો.

OR / અથવા

Why did Gandhiji decide to launch 'The Rowlatt Satyagraha' movement ? Discuss.

ગાંધીજીએ શા માટે ‘રોલેટ સત્યાગ્રહ’ શરૂ કરવાનું નક્કી કર્યું ? સમજાવો.

- 9 How was World War I different from the previous wars in history? Explain. 4
પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ ઇતિહાસમાં અગાઉનાં યુદ્ધો કરતાં કેવી રીતે જુદું હતું ? સમજાવો.

OR / અથવા

What were the objectives of the 'League of Nations'? Why did it fail to become an effective organization? Discuss.

‘લીગ ઓફ નેશન્સ’ના ઉદ્દેશ્યો શું હતા ? તે શા માટે અસરકારક સંગઠન થવામાં નિષ્ફળ થયું હતું ? ચર્ચા કરો.

- 10 What is meant by Globalization? Write any two advantages of Globalization 2+2
for mankind.

વૈશ્વિકરણનો શો અર્થ છે ? માનવજાતિ માટે વૈશ્વિકરણના કોઈ પણ બે ફાયદાઓ લખો.

OR / અથવા

What was 'Truman Doctrine'? What were its objectives?

‘ટ્રુમેન ડોક્ટ્રિન (સિદ્ધાંત)’ શું છે ? તેના ઉદ્દેશ્યો શાં છે ?

- 11 Analyze the major changes in the work pattern due to computer and advances 4
in technology in modern times.

આધુનિક યુગમાં કોમ્પ્યુટર અને ટેકનોલોજીની પ્રગતિના કામની પદ્ધતિમાં થતા મોટા ફેરફારો વિશે ચર્ચા કરો.

OR / અથવા

Analyze the effect of the 'Great Depression' on U.S.A., U.S.S.R. and the rest of Europe.

યુ.એસ.એ., યુ.એસ.એસ.આર. અને બાકીના યુરોપ પર ‘મહા મંદી’ની અસરોનું વિશ્લેષણ કરો.

- 12 Describe Harappan town planning. 10
હડપ્પન નગર યોજનાનું વર્ણન કરો.

OR / અથવા

Describe the main features of the three types of temple architectures in India in the period between 750 AD to 1200 AD.

750 ઈ.સ. થી 1200 ઈ.સ. વચ્ચેના સમયગાળાના ભારતમાં ત્રણ પ્રકારના મંદિર સ્થાપત્યની મુખ્ય વિશેષતાઓનું વર્ણન કરો.

- 13 Explain the rise of Maratha Power under Shivaji. 10
શિવાજીના આધિપત્ય હેઠળ મરાઠા શક્તિના ઉદયને સમજાવો.

OR / અથવા

What were the similarities in the Monotheistic teachings of the Bhakti saints in North India? Discuss.

ઉત્તરી ભારતમાં ઉદાર પ્રેમભક્ત સંતોના એકેશ્વરવાદી ઉપદેશોમાં શું સમાનતા હતી ? ચર્ચા કરો.

- 14 What were the Reform measures of Sayyid Ahmed Khan for the uplift of Muslim community? Explain. 10

મુસ્લિમ સમુદાયના ઉત્થાન માટે સૈયદ અહમદ ખાનનાં સુધારાત્મક પગલાં શું હતાં ? સમજાવો.

OR / અથવા

What were the different views of historians about the nature of the Revolt of 1857? Discuss.

1857ના વિદ્રોહની પ્રકૃતિ વિશે ઇતિહાસકારોનાં જુદાં જુદાં મંતવ્યો શું હતાં ? ચર્ચા કરો.

- 15 How did the outbreak of World War II create conditions for Quit India movement? What impact did Quit India movement have on the British Power in India? Explain. 10

બીજું વિશ્વયુદ્ધ ફાટી નીકળવાથી ભારત છોડો ચળવળની સ્થિતિ કેવી રીતે સર્જઈ ? 'ભારત છોડો' ચળવળની બ્રિટિશ સત્તા પર શી અસર પડી ? સમજાવો.

OR / અથવા

What led to the rise of the Revolutionary Nationalists in India's freedom struggle after 1907? Discuss their main ideas and their method of struggle.

1907 પછી ભારતના સ્વાતંત્ર્ય-સંગ્રામમાં ક્રાંતિકારી રાષ્ટ્રવાદીઓના ઉદયનું કારણ શું હતું ? તેમના મુખ્ય વિચારો અને તેમની સંઘર્ષ પદ્ધતિનું વર્ણન કરો.

- 16 On the given outline map of India, locate and name the following:
- (i) Name and mark any two Paleolithic sites 2
- (ii) (a) Malik Kafur's route of Deccan 2
- (b) Locate Gwalior 1
- (c) Locate Nagpur 1
- (iii) Locate and name the place where the Revolt of 1857 started. 1
- (iv) Locate and name the place where Gandhiji broke the salt law. 1
- (v) Option I : Locate Calcutta. 1

OR

Option II : Locate Ajanta.

- (vi) In map of Europe locate Austria. 1

આપેલા ભારતના રેખામાનચિત્રમાં નિમ્નલિખિતને શોધો અને નામાંકિત કરો :

- (i) કોઈ પણ બે પેલિઓલિથિક સાઈટ્સને ચિન્હિત કરી નામ લખો.
- (ii) (a) મલ્લિક કાફૂરનો દખ્ખન માર્ગ
- (b) ગ્વાલિયર શોધો
- (c) નાગપુર શોધો
- (iii) 1857ના વિદ્રોહની જ્યાંથી શરૂઆત થઈ હતી તે સ્થળ શોધો અને નામાંકિત કરો.
- (iv) ગાંધીજીએ જ્યાં મીઠાનો કાયદો તોડ્યો હતો તે સ્થળ શોધો અને નામાંકિત કરો.
- (v) વિકલ્પ I : કલકત્તા શોધો.

અથવા

વિકલ્પ II : અજંતા શોધો.

- (vi) યુરોપના માનચિત્રમાં ઓસ્ટ્રિયા દર્શાવો.

NOTE : The following questions are for the Blind students only in lieu of map question.

નોટ : નિમ્નલિખિત પ્રશ્નો માત્ર દષ્ટિબાધિત વિદ્યાર્થીઓ માટે જ પ્ર.સં. 16ના બદલે છે.

- 16 (i) Name any two Palaeolithic sites. 2
- (ii) (a) Who was Malik Kafur? What special achievement was he known for? 2
- (b) Name the seat of power of Sindhia. 1
- (c) Name the seat of power of Bhosle. 1
- (iii) Where did the Revolt of 1857 start? 1
- (iv) Where did Gandhiji break the salt law? 1
- (v) Option I : Where is the 'Writer's Building' located? 1

OR

Option II : Name the place of one cave painting patronized by the Guptas.

- (vi) Europe – With what incident did the World War I start ? 1
- (i) કોઈ પણ બે પેલિઓલિથિક સાઈટ્સનું નામ લખો.
- (ii) (a) મલિક કાફૂર કોણ હતો ? તે કઈ વિશિષ્ટ ઉપલબ્ધિ માટે ઓળખાતો હતો ?
- (b) સિંધિયાની સત્તાવાળી સીટનું નામ લખો.
- (c) ભોંસલેની સત્તાવાળી સીટનું નામ લખો.
- (iii) 1857ના વિદ્રોહની શરૂઆત ક્યાંથી થઈ હતી ?
- (iv) ગાંધીજીએ મીઠાનો કાયદો ક્યાં તોડ્યો હતો ?
- (v) વિકલ્પ I : 'રાઈટર્સ બિલ્ડિંગ' ક્યાં આવેલું છે ?

અથવા

વિકલ્પ II : ગુપ્તાઓ દ્વારા આશ્રય આપવામાં આવેલ એક ગુફાચિત્રનું નામ જણાવો.

- (vi) યુરોપ - કઈ ઘટનાથી પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ શરૂ થયું હતું ?

SECTION – B

વિભાગ – B

OPTION – I

વિકલ્પ – I

(Evolution of State)

(રાજ્યની ઉત્ક્રાંતિ)

- 17 What were the characteristic features of Mahajanapadas that emerged in sixth century BC? Explain. 4

છઠ્ઠી સદી પૂર્વમાં ઉદ્ભવેલા મહાજનપદની વિશેષતાઓ શું હતી ? સમજાવો.

OR / અથવા

What did the term 'Nadu' and 'Valanadu' refer to in the Chola administration? What were the Powers of the Chola king? Explain.

ચોલ વહીવટમાં 'નાડુ' અને 'વલાનાડુ' શબ્દનો શો અર્થ છે ? ચોલ રાજાઓની શક્તિઓ વિશે સમજાવો.

- 18 Discuss the nature of Medieval states in India. 10

ભારતમાં મધ્યયુગીન રાજ્યોની પ્રકૃતિ વિશે ચર્ચા કરો.

OR / અથવા

Explain any four apparatus set up by the British till 1857, to consolidate its rule in India.

ભારતમાં અંગ્રેજો દ્વારા 1857 સુધી તેના શાસનને મજબૂત કરવા માટે સ્થાપવામાં આવેલ કોઈ પણ ચાર ઉપકરણોનું વર્ણન કરો.

OPTION – II

વિકલ્પ – II

(Culture of India)

(ભારતની સંસ્કૃતિ)

- 17 What are the features of folk culture? Explain. 4
લોકસંસ્કૃતિની વિશિષ્ટતાઓ શું છે ? સમજાવો.

OR / અથવા

What is consumerism? Why is this pattern widespread in most parts of the world in modern times? Explain.

ઉપભોક્તાવાદ શું છે ? આધુનિક સમયમાં વિશ્વના મોટા ભાગમાં આ પદ્ધતિ શા માટે વ્યાપક છે ? સમજાવો.

- 18 Explain how is Culture communicated. 10
સંસ્કૃતિનો સંચાર કેવી રીતે થાય છે ? સમજાવો.

OR / અથવા

Explain the significance of colours, and patterns in the traditional Indian textile.

પરંપરાગત ભારતીય કાપડના વ્યવસાયમાં રંગો અને પેટર્નનું શું મહત્ત્વ છે ? સમજાવો.

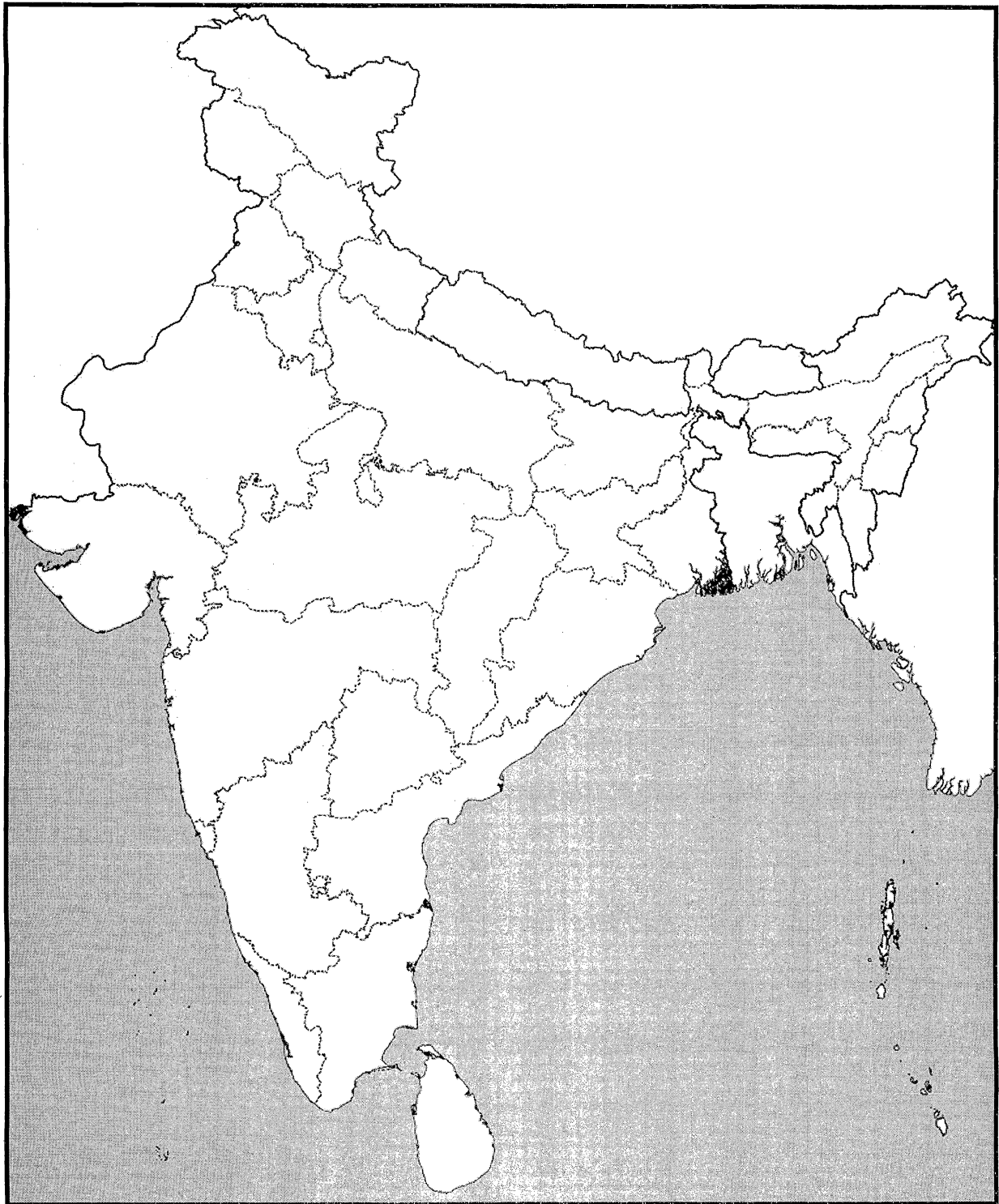

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Map for Q. No. 16

Outline Map of India (Political)

BLANK PAGE

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Map for Q. No. 16(vi)

Outline Map of Europe (Political)

BLANK PAGE

